

af Formanden vil være at udfærdige og tilstille Statsraadet:

Den forenede Rigsdag meddeler, i Henhold til Grundloven af 5te Juni 1849, § 4, for sit Vedkommende Samtykke til, at Hans Majestæt Kongen ordner Thronfølgen for det samlede danske Monarchie i Overeensstemmelse med Indholdet af det Kongelige Budskab til Rigsdagen angaaende Thronfølgen af 4de October 1852, fornyet den 13de Juni 1853.

8) Hovedforslag Nr. 3 af Moltke:

Den forenede Rigsdag meddeler, i Henhold til Grundloven af 5te Juni 1849, § 4, for sit Vedkommende Samtykke til, at Hans Majestæt Kongen ordner Thronfølgen for det samlede danske Monarchie i Overeensstemmelse med Indholdet af det Kongelige Budskab til Rigsdagen angaaende Thronfølgen af 4de October 1852, fornyet den 13de Juni 1853.

Clausen: Naar jeg har begjært Ordet, er det paa Fleres Begne end mine egne; men jeg skal ikke længe optage Rigsdagens Tid. En Minoritet i den opløste Rigsdag, hvortil jeg hørte, har arbejdet derpaa, at den tractatmæssige Ordning af Thronfølgen skulde iværksættes uden Tabet af Rigets bestaaende Arvelov. Der blev arbejdet i denne Retning med det Haab, at det maatte lykkes at skaffe den Erkjendelse Indgang hos Regjeringen, at Opoffrelsen af Rigets Arvelov ikke følger af Tractaterne, saaledes som de foreligge, og at det er utilraadeligt at opgive Kongelovens Arvesølge, baade med Hensyn til den statsretlige Forbindelse mellem Danmark og Slesvig og med Hensyn til den mislige Stilling, som den danske Krone og det danske Folk vil befinde sig i overfor fremmede Præntioner paa Holsten, naar ved indtrædende Thronledighed Kronens Ret ikke bæres af et arbeiderrettiget Hoved. Der blev fremdeles arbejdet for Bevarelsen af Rigets Arvelov i den Forudsætning, at dette var et indre Anliggende mellem Kongen og Folkerepresentationen, over hvilket en Nødvendighed udenfra ikke havde Magt, men om hvilket ethvert Medlem af Rigsdagen havde at stemme efter sin Overbeviisning om, hvad han ansaae tjenligt for Land og Rige. I denne

Forudsætning maatte vi bestyrkes ved Bestaffenheden af de diplomatiske Actstykker, som dengang bleve fremlagte; der blev gjentagne Gange forlangt en fuldstændigere Meddelelse, for at komme til en bestemtere Opfattelse af Sagens politiske Stilling, men en saadan Meddelelse blev tilbagevisti snart som overflødig og snart som Noget, hvortil Udenrigsministeren ikke var bemyndiget.

Dette Haab og denne Forudsætning, under hvilken der saaledes hidtil er blevet arbejdet, lader sig ikke længere holde fast. Ministeriet har tredie Gang forelagt Budskabet af 4de October 1852 aldeles uforandret; Ministeriet vil altsaa have enhver Indsigelse og enhver Betænkelighed med Hensyn til Ophævelsen af Rigets Arvelov erklæret for at være ubegrundet. Men Budskabet er tillige denne Gang ledsaget af en Række officielle Udtalelser fra de forskjellige Cabinetter, i hvilke der med større eller mindre Bestemthed er givet den Opfattelse af Londontractaten Medhold, som herfra er bleven gjort gjældende. Saaledes er Sagens europæiske Stilling, om jeg saa maa kalde den, overfor Rigsdagen væsentlig forandret. Det er af dem, som arbejdede paa Opretholdelsen af Rigets Arvelov, fra først af udtrykkeligt blevet erklæret og oftere gjentaget, navnlig ogsaa af mig, at dette Forsvar for Arveoven maatte forsvares saalænge, indtil en Nødvendighed forelaa for at bringe Arveoven som Offer. Men, naar de contraherende Magter erklære sig enige med Ministeriet i, at Londontractaten skal være saaledes at forstaae, at deri er indbefattet Ophævelse af Rigets Arvelov, da kan jeg ikke Andet end med dyb Beklagelse erkende, at der ikke længere er noget Haab om at see Rigets bestaaende Arvelov bevaret; og det er saaledes i Overeensstemmelse med og i Henhold til den Grundse, som fra først af er bleven affstukken, naar en yderligere Bestræbelser i denne Retning bliver opgivet. Hertil kommer endnu een Betragtning, som ikke tør slydes tilside. Folkets almindelige Stemning maa antages at have givet sig et Udtryk ved de seneste Valg. Vel tør man ikke af Valgenes Udfald uddrage den Slutning, at Fleerheden af Valgerne skulle see det i og for sig for godt og ønskeligt, at